

ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

«Η ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

Ειδικά για την υλοποίηση της Πρακτικής Άσκησης Διδακτικής (ΠΡΑΔ), οι όροι της συνεργασίας των μελών του Δικτύου με τον Συντονιστή του Δικτύου Τμήμα Βιολογίας Α.Π.Θ. είναι δυνατόν να προσδιορίζονται εκ νέου σε ετήσια βάση, με σκοπό τη βέλτιστη απόδοση. Εφόσον δεν προκύπτουν τροποποιήσεις, θα ανανεώνεται η ισχύς των παρακάτω:

- **Μάθημα:** Η ΠΡΑΔ του Τμήματος Βιολογίας Α.Π.Θ. αφορά στο 8^ο (εαρινό) ή/και στο 9^ο (χειμερινό) εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους.
- **Περίοδος διεξαγωγής:** Τους μήνες Μάρτιο-Μάιο και Οκτώβριο-Δεκέμβριο, σε διάστημα 6 εβδομάδων. Οι μήνες δύναται να αλλάζουν, για λόγους ανωτέρας βίας.
- **Απασχόληση:** Το κύριο μέρος της ΠΡΑΔ διεξάγεται εντός του Φορέα Υποδοχής (ΦΥ) (Σχολική Μονάδα, ΕΚΦΕ ή ΚΕΠΕΑ), ενώ υπάρχουν φάσεις προετοιμασίας και ολοκλήρωσης που διεξάγονται εκτός του ΦΥ. Πιο ειδικά, προβλέπεται απασχόληση 90 ωρών με φυσική παρουσία, στις οποίες περιλαμβάνονται 4 ώρες διδακτικής παρέμβασης και επιπλέον εξωδιδακτικό έργο. Η παραπάνω απασχόληση στον ΦΥ κατανέμεται υποχρεωτικά σε 15 ώρες/εβδομάδα.
- **Υπεύθυνοι ΠΡΑΔ:** Από το Τμήμα Βιολογίας Α.Π.Θ. η ΕΔΙΠ Διδακτικής της Βιολογίας Βενετία Νικήτα. Από τους φορείς εκπαίδευσης ένα (1) στέλεχος εκπαίδευσης σε θέση ευθύνης (π.χ. διευθυντής σχολικής μονάδας, Υπεύθυνος ΕΚΦΕ, Υπεύθυνος ΚΕΠΕΑ κτλ), μαζί με έναν (1) εκπαιδευτικό ειδικότητας ΠΕ04 (Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός του ΦΥ).
- **Αριθμός συμμετοχής φοιτητών:** Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών που μπορούν να υλοποιήσουν ΠΡΑΔ ορίζεται σε έναν (1) φοιτητή ανά Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό Σχολικής Μονάδας, 2 φοιτητές ανά ΕΚΦΕ και 3 φοιτητές ανά ΚΕΠΕΑ.
- **Επίσημα έγγραφα:** 1) Ηλεκτρονικός κατάλογος με τα στοιχεία επικοινωνίας των φορέων υλοποίησης της ΠΡΑΔ και των φοιτητών.
2) Μηνιαίο Παρουσιολόγιο
3) Σχέδιο Μαθήματος, Φύλλα Εργασίας και Φύλλα Αξιολόγησης, που σχεδιάζονται, αξιολογούνται και υλοποιούνται από τον ασκούμενο κατά τη διάρκεια της ΠΡΑΔ
4) Ηλεκτρονική φόρμα Αξιολόγησης ΠΡΑΔ και Ασκούμενου από τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό του ΦΥ μετά την ολοκλήρωση της ΠΡΑΔ
5) Βεβαιώσεις συμμετοχής στην ΠΡΑΔ για τον ΦΥ και τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό
- **Υποχρεώσεις των φοιτητών:** Όπως περιγράφονται στον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης Διδακτικής του Τμήματος Βιολογίας Α.Π.Θ.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

Οι φορείς εκπαίδευσης που ανήκουν στο Δίκτυο κατά τη διάρκεια της ΠΡΑΔ:

- Ορίζουν τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό, ο οποίος είναι στέλεχος του φορέα απασχόλησης με πτυχίο συναφούς ειδικότητας και με επαρκή εμπειρία στην εκπαίδευση.
- Κοινοποιούν στο Τμήμα Βιολογίας Α.Π.Θ. το ωράριο παρουσίας του ασκούμενου φοιτητή.
- Παρέχουν στον ασκούμενο φοιτητή την όσο το δυνατόν ποιοτικότερη απασχόληση και του εξασφαλίζουν αξιοπρεπείς και ικανοποιητικές συνθήκες πρακτικής άσκησης.
- Μέσω του Υπεύθυνου Εκπαιδευτικού αναθέτουν τα διδακτικά και διοικητικά καθήκοντα στον ασκούμενο φοιτητή σύμφωνα με το αντικείμενο σπουδών του και συμβάλλουν στην αρτιότερη παιδαγωγικο-εκπαιδευτική κατάρτισή του.
- Μέσω του Υπεύθυνου Εκπαιδευτικού α) ελέγχουν και αξιολογούν γραπτώς πριν τη διδακτική παρέμβαση του ασκούμενου φοιτητή το Σχέδιο Μαθήματος, τα Φύλλα Εργασίας και το Φύλλο Αξιολόγησης, β) ελέγχουν και υπογράφουν σε εβδομαδιαία βάση ειδικό έντυπο-ημερολόγιο, στο οποίο καταγράφεται από τον ασκούμενο φοιτητή η καθημερινή του απασχόληση και περιγράφονται συνοπτικά οι δραστηριότητες στις οποίες συμμετείχε.
- Δρομολογούν την υποχρεωτική μέσω email επικοινωνία του Υπεύθυνου Εκπαιδευτικού με τον Επόπτη ασκούμενου φοιτητή από το Τμήμα Βιολογίας Α.Π.Θ. την 2^η και την 6^η εβδομάδα της ΠΡΑΔ.
- Βεβαιώνουν την παρουσία του Υπεύθυνου Εκπαιδευτικού στην αίθουσα διδασκαλίας σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, συμπεριλαμβανομένης και της διδακτικής παρέμβασης του ασκούμενου φοιτητή.
- Στο τέλος της ΠΡΑΔ συμπληρώνουν ηλεκτρονικά φόρμα Αξιολόγησης ΠΡΑΔ, που υπάρχει στην ιστοσελίδα του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης Α.Π.Θ.
- Λαμβάνουν βεβαιώσεις (για το φορέα υποδοχής και τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό) για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα ΠΡΑΔ του Τμήματος Βιολογίας Α.Π.Θ.
- Δικαιούνται να σταματήσουν την απασχόληση του ασκούμενου φοιτητή αν η συμπεριφορά του κριθεί απολύτως ακατάλληλη ή η διδακτική του απόδοση καταφανώς ανεπαρκής. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να ενημερωθεί σχετικά το Τμήμα Βιολογίας Α.Π.Θ.

ΠΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Το κύριο μέρος της ΠΡΑΔ διεξάγεται εντός του ΦΥ (Σχολική Μονάδα, ΕΚΦΕ ή ΚΕΠΕΑ), ενώ υπάρχουν φάσεις προετοιμασίας και ολοκλήρωσης που διεξάγονται εκτός του ΦΥ. Πιο ειδικά, προβλέπονται τα ακόλουθα:

A. ΕΚΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ, ΕΚΦΕ ή ΚΕΠΕΑ

A.1. Για ΠΡΑΔ σε Σχολική Μονάδα, οι φοιτητές

- επιλέγουν σε συνεργασία με τους Εκπαιδευτές του ΦΥ τα τμήματα στα οποία θα πραγματοποιηθεί η 4ωρη διδακτική παρέμβαση, ως εξής:
  - Στα Γυμνάσια επιλέγονται δύο (2) τμήματα (από την ίδια ή διαφορετικές τάξεις). Σε κάθε τμήμα πραγματοποιείται μία 2ωρη διδακτική παρέμβαση, που ολοκληρώνεται με μια σύντομη τελική αξιολόγηση.
  - Στα Γενικά Λύκεια επιλέγεται ένα (1) τμήμα (από την Α΄ ή την Β΄ τάξη). Στο τμήμα πραγματοποιείται μία 3ωρη διδακτική παρέμβαση, που ολοκληρώνεται με μια ωριαία τελική αξιολόγηση.
- επιλέγουν, σε συνεργασία με τους Εκπαιδευτές, μια διδακτική ενότητα από το αντίστοιχο ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Βιολογίας,
- ετοιμάζουν Σχέδιο Μαθήματος για την επιλεγείσα διδακτική ενότητα,
- συνθέτουν πρωτότυπα Φύλλα Εργασίας για τη διδασκαλία των βιολογικών εννοιών της επιλεγείσας διδακτικής ενότητας. Το κάθε Φύλλο Εργασίας σχεδιάζεται με διάρκεια διδακτικής παρέμβασης 1 διδακτική ώρα,
- ετοιμάζουν Φύλλο Αξιολόγησης, με το οποίο πραγματοποιείται η τελική αξιολόγηση των μαθητών.

A.2. Για ΠΡΑΔ σε ΕΚΦΕ, οι φοιτητές

- επιλέγουν, σε συνεργασία με τον Εκπαιδευτή του ΦΥ (υπεύθυνος του ΕΚΦΕ υποδοχής), μία εργαστηριακή άσκηση που συνδέεται με μια ενότητα του ισχύοντος Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών Βιολογίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- ετοιμάζουν Σχέδιο Μαθήματος για την επιλεγείσα εργαστηριακή διδακτική ενότητα,
- συνθέτουν 1 Φύλλο Εργασίας για τη 2ωρη διδασκαλία της εργαστηριακής άσκησης, με πρωτότυπες μαθησιακές δραστηριότητες σχετικές με την εργαστηριακή άσκηση,
- ετοιμάζουν 1 Φύλλο Αξιολόγησης, με το οποίο πραγματοποιείται η ωριαία τελική αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων.

A.3. Για ΠΡΑΔ σε ΚΕΠΕΑ, οι φοιτητές

- σχεδιάζουν σε συνεργασία με τον Εκπαιδευτή του ΦΥ (υπεύθυνος εκπαιδευτικός του ΚΕΠΕΑ υποδοχής) μία πρωτότυπη περιβαλλοντική εκπαιδευτική δραστηριότητα που συνδέεται με ενότητα/ενότητες του ισχύοντος Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών Βιολογίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- ετοιμάζουν Σχέδιο Μαθήματος για την επιλεγείσα περιβαλλοντική εκπαιδευτική δραστηριότητα,

- συνθέτουν 1 Φύλλο Εργασίας για την υλοποίηση της δραστηριότητας, με διάρκεια διδακτικής παρέμβασης 2 έως 4 διδακτικές ώρες,
- ετοιμάζουν 1 Φύλλο Αξιολόγησης, με το οποίο πραγματοποιείται η τελική αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων.

B. ΕΝΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ, ΕΚΦΕ ή ΚΕΠΕΑ

- Οι φοιτητές παρουσιάζονται και ασκούνται σε Σχολική Μονάδα ή ΕΚΦΕ ή ΚΕΠΕΑ της επιλογής τους για 90 ώρες. Στις 90 ώρες περιλαμβάνονται και οι ώρες φυσικής παρουσίας και διδακτικής παρέμβασης στον ΦΥ και κατανέμονται υποχρεωτικά σε 15 ώρες/εβδομάδα, στη διάρκεια 6 εβδομάδων.
- Οι φοιτητές παραδίδουν στον ΦΥ της ΠΡΑΔ Μηνιαίο Παρουσιολόγιο (συμπληρώνεται το αντικείμενο απασχόλησης κάθε μέρας παρουσίας και υπογράφεται συνολικά από τον ΦΥ).

B.1. Στις Σχολικές Μονάδες, οι φοιτητές

- παραδίδουν το Σχέδιο Μαθήματος, τα Φύλλα Εργασίας και το Φύλλο Αξιολόγησης πριν την υλοποίησή τους στον Εκπαιδευτή του ΦΥ, ο οποίος τα αξιολογεί περιγραφικά και ποσοτικά (κλίμακα 0-10),
- υλοποιούν μία 4ωρη διδακτική παρέμβαση παρουσία του Εκπαιδευτή, στην οποία εφαρμόζουν το Σχέδιο Μαθήματος για τη διδακτική ενότητα που έχουν επιλέξει με τα αντίστοιχα Φύλλα Εργασίας και Αξιολόγησης,
- συμμετέχουν στη ζωή της Σχολικής Μονάδας, δηλαδή παρακολουθούν διδασκαλία βιολογίας, φυσικής ή/και χημείας από τον Εκπαιδευτή (συνολικά υποχρεωτικά τουλάχιστον 45 ώρες), σχεδιάζουν και συμμετέχουν σε σχολικές δραστηριότητες και εκπαιδευτικές επισκέψεις, παρέχουν γραμματειακό έργο, αξιολογούν γραπτές δοκιμασίες και επιτηρούν στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις.

B.2. Στα ΕΚΦΕ, οι φοιτητές

- παραδίδουν το Σχέδιο Μαθήματος, το Φύλλο Εργασίας και το Φύλλο Αξιολόγησης πριν την υλοποίησή τους στον Εκπαιδευτή του ΦΥ, ο οποίος τα αξιολογεί περιγραφικά και ποσοτικά (κλίμακα 0-10),
- υλοποιούν μία 3ωρη διδακτική παρέμβαση παρουσία του υπεύθυνου ΕΚΦΕ, στην οποία εφαρμόζουν το Σχέδιο Μαθήματος με τα Φύλλα Εργασίας και Αξιολόγησης για την εργαστηριακή άσκηση που έχουν επιλέξει,
- συμμετέχουν στις δραστηριότητες του ΕΚΦΕ, συγκεκριμένα σε διδασκαλία και επιμορφωτικές δράσεις σχετικές με τη βιολογία, υλοποίηση διαγωνισμών βιολογίας, πραγματοποίηση πειραματικών διατάξεων και υποστηρικτική δράση στις Σχολικές Μονάδες και στους εκπαιδευτικούς βιολόγους.

B.3. Στα ΚΕΠΕΑ, οι φοιτητές

- παραδίδουν το Σχέδιο Μαθήματος, το Φύλλο Εργασίας και το Φύλλο Αξιολόγησης πριν την υλοποίησή τους στον Εκπαιδευτή του ΦΥ, ο οποίος τα αξιολογεί περιγραφικά και ποσοτικά (κλίμακα 0-10),

- υλοποιούν το Σχέδιο Μαθήματος παρουσία του υπεύθυνου του ΚΕΠΕΑ,
- συμμετέχουν στις δραστηριότητες του ΚΕΠΕΑ, συγκεκριμένα σε επιμορφωτικές δράσεις σχετικές με τη βιολογία, το περιβάλλον και την αειφορία, στην υλοποίηση περιβαλλοντικών προγραμμάτων, στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και σε κάθε υποστηρικτική δράση στις Σχολικές Μονάδες και στους εκπαιδευτικούς βιολόγους.